

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 4201, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) parengė ir teikia svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 8 d. nutarimo Nr. 695 „Dėl Statistinės informacijos apie vaikus rodiklių sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Žemiau dėstomoje lentelėje pateikta informacija apie Nutarimo projektu teikiamus pasiūlymus ir kita jiems įgyvendinti svarbi informacija.

1. Projektu sprendžiama problema ir jos priežastys
Nutarimo projektas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 14, 48 straipsnių pakeitimo įstatymą, o taip pat atsižvelgiant į Jungtinių Tautų Vaiko teisių komiteto baigiamąsias pastabas Lietuvai dėl Lietuvos Respublikos III–IV jungtinės Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaitos, kuriose nurodoma būtinybė užtikrinti, kad apie vaikus renkami duomenys būtų suskirstyti pagal amžiaus grupes, lytį, kaimo ar miesto vietas ir kt., todėl, įvertinus, kokius duomenis yra galimybė kaupti, atitinkamai patikslinta ir papildyta didžioji dauguma sąrašo rodiklių.
2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė (siūlomas problemos sprendimas)
Statistinės informacijos apie vaikus rodiklių sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 8 d. nutarimu Nr. 695 „Dėl Statistinės informacijos apie vaikus rodiklių sąrašo patvirtinimo“ (toliau – sąrašas), išdėstytas nauja redakcija ir papildytas rodikliais, kurie svarbūs vaiko teisių įgyvendinimo ir apsaugos stebėsenai šalyje: rodikliais, susijusiais su galimais vaiko teisių pažeidimais; vaikų, tapusių prekybos žmonėmis aukomis, skaičiumi; vaikų, augančių su savo motinomis laisvės atėmimo vietose, skaičiumi, vaikų, kurių tėvai atlieka laisvės atėmimo bausmės įkalinimo įstaigose, skaičiumi; vaikų kuriems taikyta minimali ir vidutinė priežiūros priemonė, skaičiumi, o atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos teiktą pasiūlymą dėl būtinybės išsamiau atvaizduoti švietimo prieinamumo visiems aspektą, sąrašas papildytas rodikliu „mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą ir tais pačiais metais tęsiančių mokslą, dalis“. Taip pat detalizuojami galimų įvaikinti ir įvaikintų vaikų statistikos rodikliai, kaip atskirą rodiklį numatant vaikų, atitinkančių specialiuosius kriterijus, skaičių (tiek galimų įvaikinti, tiek įvaikintų). Siekiant nustatyti tikslų vaikų, kurių paieška paskelbta, skaičių, Nutarimo projektu siūloma rinkti duomenis ne tik apie vaikų, kurių paieška paskelbta, skaičių, bet ir apie paskelbtų dingusio vaiko paieškų skaičių. Tikslus duomenys leis turėti skaičių vaikų, kurie yra paskelbti dingusiais, ir išvengti netikslumų, kai vaikų skaičius tapatinamas su paieškų skaičiumi – taip bus galima identifikuoti problemos mastą ir užtikrinti tinkamas problemos sprendimo galimybes. Taip pat bus sudarytos geresnės galimybės vertinti,

koks yra paskelbtų paieškų ir vaikų, kurių paieška paskelbta, skaičiaus santykis, ir taip identifikuoti papildomas problemas (pvz., pasikartojančius vaikų bėgimus iš globos institucijų).

Nutarimo projektu taip pat atnaujintas atitinkamus duomenis kaupiančių ir turinčių galimybę juos teikti institucijų sąrašas, į kurį įtraukta: Higienos institutas, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Nacionalinė švietimo agentūra, Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos kalėjimų tarnyba, Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos bei Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. A1-296 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. liepos 28 d. įsakymo Nr. A1-212 „Dėl Socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitos savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnyboje (skyriuje) tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“, nuo 2018 m. liepos 1 d. panaikinta socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaita, todėl rodikliai „socialinės rizikos šeimų skaičius“ bei „vaikų socialinės rizikos šeimose skaičius“ pakeisti rodikliais „šeimų, kurioms teikiama socialinė priežiūra, skaičius“ ir „vaikų, augančių šeimose, kurioms teikiama socialinė priežiūra, skaičius“. Įvertinus susiformavusią praktiką, atitinkamai pakoreguoti ir kiti rodikliai, pvz., rodiklis „dirbančių nepilnamečių skaičius“, kurio duomenis šiuo metu kaupia Valstybės duomenų agentūra, skaičiuojamas atliekant atrankinį tyrimą, tačiau tokia tyrimo dalyvauja labai mažai 15–17 m. dirbančių vaikų, todėl rodiklis netikslus, neatspindi realios situacijos. Atsižvelgiant į išdėstytą, šis rodiklis tikslintinas, jo parametrus koreguojant pagal numatyto kito duomenų teikėjo – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – disponuojamų duomenų apimtį.

Nutarimo projektu taip pat atlikti pakeitimai, kuriais siekiama suderinti sąraše vartojamas sąvokas su šiuo metu kituose teisės aktuose vartojamomis sąvokomis, pvz., vietoje sąvokos „invalidumas“ įtvirtinti sąvoką „neįgalumas“, vietoje sąvokos „internatinė mokykla“ ir „spec. internatinė mokykla“ įtvirtinti sąvoką „specialioji mokykla“ ir pan., bei kiti techninio pobūdžio pakeitimai.

3. Siūlymų įgyvendinimo kaštai (lėšų poreikis einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais bei jo finansavimo šaltinis)

Nutarimo projekto rengėjai, teikdami derinti Nutarimo projektą suinteresuotoms institucijoms, akcentavo prašymą įsivertinti sklandaus duomenų teikimo Valstybės duomenų agentūrai parengiamųjų darbų kaštus. Atkreiptinas dėmesys, kad nei viena iš suinteresuotų institucijų per nustatytą terminą Nutarimo projektu teikiamiems pasiūlymams įgyvendinti papildomų Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšoms poreikio nenurodė. Sutaupyti lėšų neplanuojama.

4. Laukiamas rezultatas ir nauda bei juos patirsiantys subjektai ir asmenų grupės

Šiuo metu renkama statistinė informacija apie vaikus labiau orientuota į kiekybinius rodiklius, tačiau, siekiant tinkamai įvertinti vaiko teisių apsaugos būklę šalyje, laiku priimti svarbius sprendimus dėl jos kokybės gerinimo ir įvertinti priimtų sprendimų veikimą, svarbus ir kokybinis vertinimas, kurį galima užtikrinti tik patobulinus statistinių duomenų rinkimo sistemą. Pritarus Nutarimo projektui, bus orientuojamasi ne tik į renkamų statistinių duomenų apimtį, bet

ir į tikslesnę situaciją atspindinčius rodiklius bei jų parametrus, o tai reiškia, kad renkami statistiniai duomenys bus išsamesni, galimi analizuoti įvairesniais pjūviais, o statistinė informacija vertingesnė priimant sprendimus, susijusius su vaiko teisių apsauga bei jos įgyvendinimu.
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatų įgyvendinimas
Nutarimo projektu neįgyvendinamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos.
6. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas
Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.
7. Notifikavimas² Europos Komisijai
Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.
8. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas
Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, teikiamo Nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatų išvada šiame rašte pateikta kaip apibendrinta informacija.
9. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios
Priėmus nutarimą turės būti pakeisti Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2021 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. DĮ-46 „Dėl Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“.
10. Informacija apie sąvokų ir jas apibrėžiančių terminų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka
Nutarimo projektu nekeičiamos galiojančios sąvokos bei nesiūloma apibrėžti naujų.
11. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis
Nutarimo projektas (TAP Nr. 23-2391) be pastabų suderintas su Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos Respublikos valstybine darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Nutarimo projektas patikslintas pagal Valstybės duomenų agentūros, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Higienos instituto, Lietuvos kalėjimų tarnybos, Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos pastabas ir pasiūlymus. Per nustatytą terminą pastabų negauta iš Nacionalinės švietimo agentūros. Nutarimo projektas, atsižvelgiant į Valstybės duomenų agentūros pateiktą pastabą, taip pat darbo tvarka suderintas su Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centru. Pastabos, į kurias nebuvo galimybės atsižvelgti, su institucijomis suderintos darbo tvarka. Nutarimo projektas taip pat patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. birželio 8 d. išvadoje NV-1382 pateiktas pastabas ir

¹ Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

² Pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

pasiūlymus bei apsvaistytas 2023 m. birželio 13 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime.
12. Projekto iniciatorius
Ministerija.
13. Projekto rengėjai
Giedrė Mikalauskienė, Ministerijos Šeimos ir vaiko teisių apsaugos grupės vyresnioji patarėja, tel. tel. 8 652 17286, el. p. Giedre.Mikalauskiene@socmin.lt
14. Kita, Ministerijos nuomone, reikalinga informacija
Nutarimo projekto rengėjai atkreipia dėmesį, kad teiktame derinti Nutarimo projekte buvo numatyta galimybė Valstybės duomenų agentūrai teikti tik pirminius duomenis į valstybės duomenų valdysenos informacinę sistemą, tačiau, atsižvelgiant į Nutarimo projekto derinimo metu gautas suinteresuotų institucijų pastabas bei jau pradėtų techninių darbų trukmę, Nutarimo projektu numatomos dvi redakcijos, kuriomis siekiama užtikrinti, kad institucijos turės galimybę pasirengti ir pereiti nuo statistinės informacijos teikimo iki pirminių duomenų teikimo Valstybės duomenų agentūrai.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 36 lapai;

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Monika Navickienė